

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею
на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслянових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламанці неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Змаганя біля виборчої реформи.

З Відня доносять в формі достовірної вістки, що державна рада має бути скликана на день 25. с. м. Заходи всіх партій, щоби о скільки змога поліпшити шанси своїх інтересів при розділі мандатів і твореню виборчих округів, в повнім ході. Найбільше горюють ся Всенімці, які в Австрії радіб бачити завсїгди тільки прихвостня Німеччини і тому хочуть застережи для німецького елемента нічим не оправдану надмірну перевагу.

Після дотеперішних донесень число мандатів на основі нової виборчої ординації було побільшене з 425 на 435 до 440 а навіть 450. Як бачимо, в тім згляді донесеня дуже розходять ся. Однак важнішим є пересуненє впливу поодиноких партій і націй в наслідок знесеня курій. І так Чехам припало би з того титулу 18 мандатів знесеної курії великої земельної власности, міста одержали би більше мандатів, а в Галичині хотий знесенє обох тих курій по трохи скомпензує ся для Поляків, то все таки виїде на знятну користь руского елемента.

«Lidove Noviny» донесли були про полишенє в Галичині посередних виборів, однак сю вістку здементували зараз німецькі дневники, зазначаючи, що так далеко не іде уступчивість правительства супротив Поляків, щоби признано їм і на дальше нічим неоправдане, а до страшної виборчої деморалізації ведуче ограниченє виборчого права.

За те можливим є признанє дворічного осідку яко услівє права голосованя, якого домагали ся антисеміти. Згаданий орган подає ось який розклад мандатів на поодинокі провінції: Галичина 95, Низпа Австрия 52, Стирия 28, Виспа Австрия 20, Тироль 20, Дальмація 10, Сольногород 6, Триест 4, Форальберг 4, Чехи 115, Моравія 43, Шлек 12, Країна 11, Каринтия 10, Буковина 9, Істрия 5, Горичія 4 — отже всього 448 послів. В Чехах малоб припасти Чехам 69, Німцям 46, в Моравії Чехам 26, Німцям 7, на Шлезку Чехам 2, Німцям 8, Полякам 2 — отже разом для Чехів 97 мандатів. Хотий се означалоб збільшенє о 30 чеських мандатів, то всеж таки ще пр. в Моравії один чеський мандат припадає би на 61.535 мешканців, а один німецький на 35.293. В виду сего Lid. Noviny заявляють, що Чехи ніколи не пристануть на таку «рівність».

Однак і Німці не є вдовелені, бо бачать, що мимо всяких кавтель їх дотеперішна німецька більшість в парламенті, навіть в союзі з Італійцями і Румунами, зійде на меншість супротив числа славянських мандатів. Хотий в виду розбіжних інтересів поодиноких славянських народів така більшість не була би небезпечною германському живлови, як і дотедерішна німецька єдність проявляла ся дуже рідко і то тільки в послїдних часах, то мимо сего Всенімці вважають своїм обовязком розви-

нути против самої можливости такої евентуальности як найенергічнійшу опозицію. На нарадах німецьких послів з Чех, як і їх комітету задля виборчої реформи, а відтак лучно з німецькими послами Шлезка і Моравії передискутовано справу поновно. Що до Чех старано ся на підставі реферату пос. Пергелята сконструувати новий, пригідний Німцям поділ виборчих округів. Задля статистичних трудностей не покінчено сеї праці цілковито, однак порішено вже на підставі осягнених висновків вийти в порозумінє з правительством, щоби ою узгляднило їх відповідно в своїм предложеню виборчої реформи.

Зовсім иншою дорогою пішли Поляки. Коло польське чує у власнім лоні розлад на точці загального голосованя, який найповзичний вираз в ухвалах і відозві зборів польської демократії в Кракові, та щоби не наразити ся на непопулярність в краю через поборюванє загального, безпосередного, тайного і рівного голосованя — прийняло ся за тактику мовчанки, полишаючи впливовим личностям зміж польських політиків і шляхти свободне поле для приватних і півофіціальних заходів. Вправді презес кола сголосив, що ніхто з членів польського кола не має мандату до переговорів і не може складати обовязуючих супротив правительства заяв, однак се не виключає, що такі перєсправи ведуть ся. Офіціальним представником Галичини, а по сьвідочтву польської праси польських народових інтересів в справі виборчої реформи був намісник гр. Потоцький, який відбув довгу конференцію з преміером міністрів, а відтак здав реляцію з неї — як доносить N. fr. Presse — парламентарній комісії польського кола. На сій конференції не ухвалено однак жадних рішачючих постанов, а застережено їх засіданю повного кола, яке має відбутися доперва безпосередно перед розпочатєм сесії державної ради.

Як бачимо з сего, мимо позірної безчизности всі стороництва роблять усильні забіги біля будучої реформи, — з виїмком хиба руского клубу, який в повній своїй бозчизности дає виручувати ся патриотам на провінції, скликаючим віча та комунікуючим ухвалені там резолюції центральному правительству. Однак попри масову акцію з долу повинна іти рівнобіжно акція парламентарних представителів руского народа, щоби правительство набрало перєсвідченя про тенденційність польської праси, яка намагає ся представити за агітацію загальним правом голосованя яко кровожадну, анархістичну гайдамаччину. Сю здержаність руского клубу можна хиба витолкувати собі неспривичним для него подоженєм, що він найшов ся раз по стороні правительства, а Русини — після славетного висказу пос. Підляшецкого в 1893 р. — не можуть прецінь вдавати ся з правительством, бо ануж би оно зробило їм які уступки, — а Русини прецінь мусять вести опозицію!

Як будувати нам театр?

(Подає: Лев Лопатинський.)

(Дальше.)

В «Домі Просьвіти» з театральною салею був би свій власний мотор для продукції електричного сьвітла (як пр. в Народнім Домі в Перемисли або Новім Санчі), який достарчаючи постійно сьвітла до приватних мешкань і склепів, в потребі міг би малим коштом заосмотрювати також сцену і аудиторію. У великім окремім театрі се сьвітло коштувало би багато більше, бо хотий би в нім не грало ся, або грало ся що другий день, треба би однаково оплачувати постійного електротехніка і цілий тягар сего видатку спадав би на театральну касу. Так само і прислуга в окремім театрі коштувала би багато більше, понеже в такім будинку не вільно нікого ському мешкати і не сьміє бути ані одного огнища, отже треба би поза театром оплачувати людей, які доходилиб до него і удержували в нім порядок. Тимчасом в «Домі Просьвіти» було би доволі сторожів від каменець і всяких товариств, що би за малою доплатсю сповнили легко сю чинність. Та крім сего кошти в окремім театрі зросли би ще і тим, що він вимагає далеко більше прислуги, сьвітла і опалу.

Коли пригадаємо, що теперішньому директору польського театру місто опустило за перші три роки довгу за сьвітло, опал і воду поверх 100.000 К, то зрозуміємо, яка се кольосальна рубрика в окремім театрі. Числячи як найскромніше, в сходовій клітці і коритарях, в аудиторії і оркестрі, на сцені, під і над нею, в гардеробах і коритарях за сценою треба би, що найменше 300—350 жарових лямпок, з яких кожда коштує коло 5 с на годину, значить 15—18 К на годину, а за представленє, яке триває 4 години, 60—70 К. Опал, переводжений кальориферами, буде коштувати денно що найменше 10 К, отже припаде на кошт представлення 20 К. Білетерів в партері і обох галериях та гардеробних треба буде з 15, а технічної прислуги на сцені, над нею і під нею що найменше вдруге стілько. Числити білетерів по короні, а машиністів по дві — то се винесе разом 45 К, поліція 15 К, огнева сторожа 10 К — отже разом 170—180 К. Коляж ще фондация схоче побирати якусь оплату за салю (а буде мусіла, не маючи інших фондів на консервацію мурів, направки і т. п.) та за знищенє куліс та иншого инвентаря, бодай в сумі 100 К від представлення, то днерні кошти представлення разом з біжучими видатками на друк і розліпленє афішів, контролю білетерів і технічного персоналу і т. п., винесуть легко рахуючи 300 К. А що на такій великій сцені дирекція театру мусіла би доповнити свою музику (зложену під добу з 6 музикантів!), або замінити єї військовою, а заразом доповнити хори і статистів, то евентуальні кошти представлення в окремім великім театрі вагали би ся між 350—400 К.

Ті кошти в концертно-театральній сали «Дому Просьвіти» дали би ся зредукувати до ось яких розмірів: Поминувши, що число потрібних ламп зменшило би ся на 150—200, то і продукція сьвітла при правильнім заповребованю в цілім великім «Домі Просьвіти» стала би багато дешевшою, а рускому театрови очевидно сьвітло давано би gratis. Опалу, хотий би і кальориферами, потреба би у затишнім подвірю менше чим на половину, а що і розміри са-

лі були би менші, то можна прийняти коштів на третину, отже 6 К від представлення; білетерів 5 а гардеробних 3, а 8 технічної прислуги, перші по короні, другі по дві, разом 24 К, поліція і огнева сторожа 10 К — отже всього разом до купи 40 К денно, крім афішів, музики і статистів. Розуміє ся, що фундація, маючи на покриті консервації салі і реквізитів не тільки доходи з її винайму на балі, чужі вистави і т. д., але також і рентуючі ся доми, не стягала би з свого театру грошей ані за салю, ані за зужиті куліс, а противно була би в можності сиравляти всі потрібні і вибагливі декорації, а навіть гардеробу, спеціально для Львова, яка по провінції не шурала би ся, а столичним представленням додавала би потрібного блиску.

Тільки в таким разі директор руского театру зможе удержати ся бодай зимовий квартал у Львові, бож прецінь ті самі полекції має і польський театр, хотья він держить тепер монополію в місті, а до того має і далеко ширшу та засібнішу публику. А вже безумством є казати дирекції руского театру конкурувати з польським у великім будинку, стягаючи з неї естетичний гарач від кожного представлення. Тоді могло би прийти і до такої евентуальности, що руска трупа перенесе ся до «Гвізди» або до салі «Дністра», а театральний будинок стояти ме пустою, або в ній буде грати хто инший!

Та і з артистичної сторони всьо промовляє за меншою сценою. Коли мимоходом зійшла раз на сю тему бесіда з директором Миколаєм Садовским, сей рутинований і гравший ціле життя на більших сценах артист, заявив: «По що для українського театру такої великої сцени? Се чиста морока устроїти на таким просторі українську хату, в якій переважно розграє ся наша українська драма. Понамальовують собі якихсь бальків, як у давниці і се має бути вид української хатчини! Не заставиш її ніякими меблями, чиста пустиня не хата, а її актори не привичні розбігати ся по ній, тай і наші штуки, звісно, не писаніж до такої обстановки. А степу, ані Дніпра не представиш ані на 16-ти метрах ширини ані на 10-ти, а треба до того тільки декорації з доброю перспективою».

Зі становиска чисто людвої драматичної штуки її погляди мають певно цілковиту рацію, але навіть в саліновій, сучасній штуді, чи в наших історичних драмах нема потреби великої сцени. Хиба приклонники оперети і опери могли би заклинати, що на хори і ансамблі було би за мало місця на такій концертно-театральній сцені. Ну, з оперетою нема що багато церемонитись; легка муза вміє примістити ся до всяких обставин, а до опери, сказати правду, ми ще не доросли. Серіозно говорять про нашу оперу хиба ті, що не знають, кільки то труду і коштів вимагає опера. На заінтересоване чужої публики нашою питомою оперою ми не можемо числити, коли пр. такі музикальні Чехи не змогли увести у всевітний репертуар ні одної своєї опери (навіть Сметани ні), а у Поляків від Монюшки навіть на своїх власних театрах від 70 літ перепачають всі пізніші твори (навіть такої марки як Падеревського); саміж ми за убогі, що би удержати власну оперу для себе самих. Однак навіть припустивши можливість сезонної рускої опери у Львові, ми можемо еще вказати на факт, що чеська опера в Берні, яка виїздила навіть на артистичне турне до Росії і на львівській сцені заірепрезентувала ся зовсім прилично — співає на невеличкій сцені концертно-театральної салі бернського дівадля.

Вкінці останній можливий аргумент, немов то великий театр буде рентувати ся через винайм иншим театрам, після нас, є тільки безкритичною утопією, а на всякий спосіб чиншові камениці представляють собою певнішу і кориснішу рентовність. Однак завсїгди такі рішенняюю обставиною при осуді питання будови театру повинно бути добро нашої народної сцени, а не жадні инші спекулятивні цілі і рахунки, бо тільки таке становиско відповідає очевидній волі жертводавців, бажаючих дати безпечний, догідний і безплатний захист рускій сцені у Львові.

Однак і в тим напрямі практичність промовляє за концертно-театральною салею. Звіснож, що в новітніх театрах (як пр. в міській львів-

ским театрі) партер а до половини закритий глибоким бальконом, так що анфітеатр має невеличкий простір і є прямо невідповідним на устроюване балів, зборів ітд. Колиж таке устроюване зборів, балів, реду ітд. можливе в теперішній Фільгармонії, то тільки завдяки сему, що давний театр гр. Скарбка був будований на давний спосіб з неглибокими бальконами. Надто евентуальне піднесене партеру до висоти сцени і закриті оркестри в цілі злученя сцени і амфітеатру в одну салю, було би злучене з такими коштами, а також і недогідностями (бо на сцені всеж таки підлога нерівна і з ріжними шпарами), що дешевше і практичніше буде і тоді наняти на забаву чи збори салю «Народного Дому» чи «Фільгармонії».

Всі ті недогідности зникають при постройці концертно-театральної салі. Галерія в такій салі устроена звичайно так високо, що не закриває собою партеру і не потребує бути піддержувана стовпами, за те партер є далеко просторійший, а бічні стіни можуть мати вікна і перепускати денне світло, так що проби, всякі збори і т. д. за дня не потребують відбувати ся серед театральної пітьми, при освітленю. Ся остання обставина становить чималу ріжницю, коли зважимо, що з ддя таких денних зборів чи проб мусів би в окремім театрі піти в рух цілий апарат електричного освітлення, отже і повстав би новий видаток. Вкінці і кухня для устроєня буфету підчас балів і забав є можлива в бічних убікаціях концертно-театральної салі, яких в окремім театрі не могло би бути. З того виходить, що концертно-театральна сала вже сама собою не гірше рентувала би ся, чим окремий театр.

Ініціатори теперішнього театрального комітету вправді студіювали поновою сираву будови театру, звиділи заграничні театри найновішої конструкції, як у Відні, Дрезні, Монахові і других містах та віднесли ся до найславнішої, світової фірми будови театрів Фельнера і Гельмера о виготовлене плянів, однак що до розмірів і коштів такого підприємства позабули поінформувати ся в таких містах у таких народів, які є зближені до нас своїми житєвими обставинами. Звіснож, що дрезненські, монахівські чи віденські театри повстають і просперують серед зовсім инних обставин, а от коли придивити ся театрикам: такому словенському в Люблянї, або чеському в Берні, або польському в Познані, то будемо мати поучающий примір, як повинен би виглядати наш театр не тільки в найближшій будучині, але хотьби за 20 або і 30 літ. Бо тільки хиба недосвідчені, молоді сангвініки можуть припускати, що би жите народів могло змінити ся в такім короткім періоді так дуже, що би Русини у Львові зросли за той час до такого числа мастної і добре ситуованої інтелігенції, який контингент її мають згадані народи в своїх столицях.

Поляків в Німеччині є 2½ мільона, а між ними є засібний купецкий та ремісничий стан, шляхта і бюрократія, які в Познані мають свій центр — та однак Познань має тільки невеличкий театр, здвигнений завдяки щедрости одного зі шляхтичів-магнатів, який в огороді свого дому дарував місце під театр і причинив ся до здвигнення скромного будинку з голях стін без жадної орнаментики. Згадуваний вже бернський театр побудований рядом з иншими домами, має тільки два фронти від улиці, а сала тільки дві галерії до половини своєї довжини (як пр. сала ім. Монюшки в Станиславові) і довгий, а вузкий партер. А прецінь Берно є богатим, фабричним містом, з ціхою через половину чеською і столицею Моравії, в якій живе 2 мільони сильних економічно Чехів. Вкінці люблянський театр побудований на инших основах, бо там вправді місто і край вибудувала гарний, окремий будинок, однак оба театри німецький і словінський мусять вдоволяти ся «спільним дахом» і грають на перемену що другий день.

Наведені приміри доказують, що всюда радять собі люди, як їм ліпше, як дозволяють їм їхні потреби. Тож думаю, що і ми не повинні придержувати ся фальшивої зазди: «zastaw się a postaw się!», а зложеній гріш ужити як найкорисніше для театру і для суспільности. Бу-

дованьж окремого театру. — як ми виказали — не є практичним для театру ані економічним для нашої суспільности, тим більше, що має обійти ся зовсім без всяких субвенцій!

(Конець буде).

Політичний огляд.

Про стан акції в справі виборчої реформи доносить Deutschnationale Correspondenz: Мериторичні наради над виборчою реформою в лоні кабінету не розпочали ся, але в міністерстві внутрішніх справ працюють ревню на нею. Міністерство конферує з репрезентантами ріжних національних груп, що би одержати ясний образ жадань. Розуміє ся, що її жаданя є суперечні з собою, отже здає ся також, що приготована правительством реформа не вдоволять жадного зі стороництв. Правительство є мимо сего рішене внести реформу до палати в перших днях лютого. Однак все, що до тепер довшено про скількість мандатів і будучий склад палати, полягає тільки на комбінаціях, бо властиве предложене еще не випрацьоване.

Положене на Угорщині в ніч не змінило ся на ліпше. По дебечинській афері, де побито надзупана Ковача, наступила нова авантюра в будапештєнськїм комітаті, де введеню нового надзупана спротивив ся его дотеперішній заступник і всі урядники. При помочи поліції і жандармерії видалено з салі опозиційних урядників, а двох послів, Гедерварого і Поклая, які не хотіли повинувати ся сему завзивови, спроваджено на поліцію. Там они мусіли чекати дві години в переднюкою Тимчасом пос. Польоний робив кроки для їх увільненя. На его дотичні запити відповіджено ему, що послі не арештовані, а цитовані до поліції в цілі зятя з них протоколу. Коли відтак прийшло до переслухання пос. Гедерварого, зажадав він передовсім двох свідків, а відтак заявив при них, що покликє ся на свою посольську нетикальність і відмовляє всякої відповіді. Так само поступив собі і другий посол. Опісля їх обох випущено з поліції. Сю справу використовує тепер опозиція до представлення її яко знизилєня посольської нетикальности органами правительства.

Сербско-болгарська цлова унія, переведена в повній тайні, а відтак ухвалена болгарским собранієм, станула так насупереч відносинам Сербії до Австро-Угорщини, що заквєстионуєвала заклічене торговельно-цлогово трактату між сими обома державами. Се спонукало Сербію, що она зрєкла ся унії з Болгарією, що би ратувати свій експорт худоби до Австро-Угорщини, та не наразити ся на цлову війну зі своєю північною сусідкою. Відступлене від унії викликало велике обуршене в Болгарії, бо там уважали се за зірване, що сербське правительство заявило намір непреккладаня унії ухвалі скуштини. Сербське правительство відповіло на дотичні заміти з болгарської сторони дуже енергично, що болгарське правительство само допустило ся зломаня унії, предкладаючи її без взаїмного порозуміння своему собранію, тим більше, що в умові було застережене на випадок колізії з Австро-Угорщиною. — Завтра відбуде ся в справі сербського трактату з Австро-Угорщиною спільна конференція австрійських і угорських міністрів.

Німецька біла книга в справі мароканьській, яка має бути предложена райхстагові, обнимает дві часті на 39 сторонах з наведенєм 25 документів. В першій часті німецьке правительство доказує, що французский посол в Мароку в своїх пересправах з султаном покликав ся на європейский мандат, в другій богато обемистійшій часті виказує, що пропозиції, які французский посол робив мароканьському султанови мали на цілі знести цілковито его самостійність і Мароку влучити до Тунісу. Характеристичним є при тим, що французский посол ніколи не хотів утрєвалити своїх пропозицій на письмі і всі документи, які наведені в білій книзі, мають тільки посередню вартість, як відзиви преси, письма німецького заступника в Мароку, та вискази султана і мароканьських достойників

Мимо сего правительство має надію, що білою книгою мароканська афера стане остаточно залягоджена перед форум німецького парламенту.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Дітий уб. в Вифл., Мар.; римо-кат.: Альойзія. — В п'ятницю: руско-кат.: Анїзії, Теодора; римо-кат.: Гонорати Діви.

— **Запросини до передплати.** Розпочинаючи 10. рік нашого видавництва, не маємо потреби вступати з програмою, або запевнювати про непохитну дальшу службу рідній справі, бо можемо вже покликати ся на дотеперішню днівникарську працю так на полі політики, як і літератури, яка здобула собі чималі успіхи. Тому запрошуючи до передплати наших шановних читателів і прихильників, владемо їм на серце прихильне і сьміле ширенє нашої часописи, яка при їх підпертю могла би з кінцем першого хрестика свого існування розширити свій обєм без підвижки передплати. Ми постарали ся о збільшенє числа наших дописувателів на провінції та запевнили собі співучасть, визначних сучасних писателів у наших фейлетонах. Крім більшої скількості поменших оповідань та новел оригінального письменства і ліпших перекладів, будемо друкувати дві більші повісті Ів. Франчука, оповідання Ів. Коссака, гуцульську драму Льва Лопатинського «п.з. Четверта зановідь» а також твори пера Осипа Маковея, Богдана Ленкого Василя Щурата, Сильвестра Яричевского, Остапа Луцкого, Ульяна Кравченка, Яросл. Гордінського, Богдана Барвіньского, Павла Штокалка, Теод. Біленького. Франца Михайлова, Ілька Гаврилюка і др.

Всіх наших довжників просимо о ласкаве вирівнанє залеглостей. Услівя передплати ті самі, що в минулім році.

Редакція „Руслана“.

— **Пос. Ол. Барвіньский** занедужав на остру інфлюенцу і приневолений лежати в постели. Перебіг недуги доси правильний.

— **Народні віча** в справі виборчої реформи відбудуть ся: дня 11. с. м. в Чорнокинях вел. гусьтинського повіта, о 12. год.; дня 14. с. м. в Доброгостові і в Михайлівцях, дрогобицького пов., о 1. год. і в Заболотіві, святиньського повіта; дня 20. с. м. в Красній коло Ланчина; дня 21. с. м. в Черяїві, станицлавівського повіта, о 5. год. по полудні.

— **Проба хору „Львівського Бояна“** відбуде ся в п'ятницю дня 12. с. м. о 7½ год. вечером. З огляду на концерт, котрий має відбутися з кінцем сего місяця, просять ся всіх членів хору о безусловну участь в пробі. — *Виділ.*

— **Концерт в Станиславіві** в честь померших композиторів: Михайла Вербицького, Івана Лаврівського і Ізидора Воробкевича відбуде ся заходом «Станиславівського Бояна» в середу дня 17. с. м. в театральній салі Тов. ім. Моношюка при співучасті п. Дениса Стефановича, абсолювента монахійської консерваторії і військової оркестри 24. пп. Програма: Часть I. 1) М. Вербицький: «Симфонія В-dur», відіграє військ. орх. 24. пп. 2) Відчит проф. Павла Чайківського про композиторську діяльність Вербицького, Лаврівського і Воробкевича. 3) а) М. Вербицький: «Поклін козака», б) Із. Воробкевич: «Прашай!» відспіває міш. хор «Стан. Бояна». 4) М. Вербицький: «Не чужого ми бажаєм», дуєт на тенор і баритон, відспівають в супроводі фортепяна пп. Д. Стефанович і Маріяна Леонтович. 5) Ів. Лаврівський: а) «Красна зоре»; б) «Чом річенько?»; в) Заспівай ми соловію», відспіває муж. хор «Стан. Бояна». Часть II. 1) М. Вербицький, Симфонія D-dur, відіграє військ. орх. 24. пп. 2) Із. Воробкевич: а) «Сині очі», б) «Ах верніть ся літа молоді!», в) «Над Прутом» відспіває муж. хор «Стан. Бояна». 3) Тенорове сольо, відспіває в супроводі фортепяна п. Д. Стефанович. 4) М. Вербицький: «Думка», відспіває муж. хор «Стан. Бояна». 5) М. Вербицький: Завіщанє Т. Шевченка, барітонове сольо п. М. Леонтовича і мішані та мужескі хори в супроводі військової оркестри 24. пп. виконують хори «Стан. Бояна». Ціна місць: Льожі по 12 і 10 К, сидячі місця від 1-20 до 3 К. Партер 50 і 80 с, галерія 40 с. Початок о 7. год. вечер. Білети можна набувати в „Нар. Торговлі“ і при касі.

— **Нешанованє руских сьвят.** З Сянока доносять нам, що тамошня фабрика вагонів і машин під загрозю утрати місця, каже всім своїм робітникам, якими є переважно Русни з сусідніх сіл, працювати навіть в найбільшій рускій сьвята. На сю нашу нотатку звертаємо увагу руского загалу, котрий відповідно до поведеня «крайо-

вей» фабрики з рускими робітниками буде відносити ся до її виробів. Нередовсім затамлять собі марку тої фабрики наші хлібороби при купованю господарских знарядів і пожарні «Соколи» та «Січя» при закупні сикавок.

— **Красва рада шкільна** іменувала в народних школах: Вол. Новодворского учит. 5-кл. муж. школи в Тьсьмениці, Стан. Юшача упр. директором 2-кл. школи в Коровинці, Фел. Сліша упр. 2-кл. шк. в Любени, Фльор. Ворошивьску учит. в Різдвахах, Елеон. Гавдеківну учит. в Солонці, Йос. Шебеца учит. в Черниці, Ів. Дочилу учит. в Любінях, Ольгу Роздольську учит. в Яйківцях, Олену Боярську учит. в Демевці піддїєстрянській.

— **З Києва** доносять нам, що кївський губернатор на просьбу д. Е. Чикаленка о видаванє українського днівника «Громадське Слово» і тижневника «Нове Життя» відповів відмовно. Як бачимо, кайдан, в які від 30 літ заковано українське слово, ще досі не знято мимо царских маніфестів про свободу преси. Та сама доля, що «Громадське Слово» і «Нове Життя» стріне мабуті і інші так численно заповіджені українські часописи. Досі лише одному «Хліборобові» в Лубнах пощастило ся поки що перелізти через цензуру, але і єго редактора д. Шамета обжалувала прокуратура з приводу поміщуваня в «Хліборобі» статей. — «Кієвская Старина» вступая з новим роком в 25. рік євтованя. У перспекті сего українського науково-літературного місячника, видаваного в російській мові, находить ся ось який уступ: «Змінючі ся умовини друкованого слова в Росії дозволять безперечно в близькій будучині нашій Україні мати вповні свої самостійні українські органи, як днівники так тижневники і місячники. З того приводу мала би редакція нашого журналу або замкнути своє видавництво або зовсім змінити давній характер. Але ми вступаємо в 25. рік видавництва, задержуючи назву журналу, але додаємо, що в такі переходові часи, як сучасно переживані, будемо поступенно переходити в иншу форму нашого видавництва. В 1906. р. «К. Ст.» буде головно посвячена научному обговорюваню питань, злучених з історією, етнографією і літературою України, беручи ті всі області в як найширшій значіню і по можности освітляючи кожду з них з точки погляду сегочасних справ нашого життя». Дальше заповідає редакція «К. Ст.», що серед научних статей буде містити і праці в українській мові.

— **З львівської архієпархії** канонічну інституцію на Підгайці дістав о. Іван Токар — Завідательство у Вишнівчику дістав о. Любомир Білинський. На конкурс виставлені з речинцем до 1. марця 1906. р.: Сорочи, ширецького дек.; Мечислав, бер-жанського дек.; Стівка, золочівського дек. — Дійсними радниками іменовані оо.: Александр Стефанович, проф. релігії у Львові; Іван Токар, парох в Підгайцях; Павло Бачинський, парох в Глиняхах-Заставі; Йосиф Клим, Пана сьинський, душпастир при шпиталю в Кульпаркові; катехити у Львові: Іван Рудович, Юлій Стеткевич, Теодозій Лежогубский і Леонид Лужницький; Касян Куницький, військовий капелан; Іларіон Гошовский, парох в Журавні; Корнїло Дудякевич, парох в Кропивнику. Наділені крилошаньскими відзнаками оо.: Андрей Пеленький в Книгвичках і Роман Крижановский в Небиліві. Наділені похвальними грамотами оо.: Николай Левіцкий в Порошині і Стефан Ващилин, експозит в Сорочі.

— **Дрібні вісті.** Поправний іспит зрілости у всіх середних школах відбуде ся 6. лютого с. р. Кандидати мають зголосити ся в дирекціях заведень, до яких ходили, що найменше три дни наперед. При поправках з язику або математики пише ся задачу. — З причини сніжних завій здержано рух поїздів між Скалатом а Борками великими. — В Солонці і Сокильниках коло Львова появили ся вовки, а оноді впали до села і загризли кількох осіб. — В Довгій війнилівській коло Калуша застрілив жандарм Вікентий Кміцьк клусівника Василя Гоца. — Учень, котрий, як ми доносили, застрілив ся оноді в Рясеві, називав ся А. Димницький і походив з ясельської гімназії. — Вчора в ночи дучили ся дві залізничі катастрофи одна в Кракові а друга в Дембці. В обох случаях наїхали поїзди наслідком фальшивого уствалєня зворотниці на вагоні і підторчили їх. З людей ніхто не згинав. — В 1904. р. померло на гурзалку легких: у Львові 263 пр., в Кракові 246 пр., в Празі 239 пр., у Відні 224 пр., в Берні 203 пр., а в Триєсті 185 пр.

— **Переписка Адміністрації.** *Внов. Йос. Кол. в Щир.* Годимо ся. Можна піврічно. — *Внов. Сем. Стец.* в Суж. Просимо донести нам, кілько з присланих 8-60 К маємо віддати Р. Тов. пед. ако вкладку, а кілько за календар.

Всячина.

— **Останки поганьщини на Лемках.** Нам пишуть: Подати примір, який в переїзді лучив ся мені бачити хіба перший і останній раз в житю. В селі Сенькова Воля недалеко Бубівська вибух огонь. Дізнавшись о тім, поспішив я на поле нещастя і що побачив? Ото побачив я цілком

голі жінки, які серед морозу оббігали сусідні хати по кілько разів. Мене здивувало се і я запитав о причину. Се пане — обяснював мене Лемко — лік на злого духа. Він встидає ся голих людей, а найбільше жінок. Котру хату голий оббіжить, тої і огонь не іме ся. В нас і голий хлопці бігають, не йно баби. Отже «злий дух» встидає ся голих людей, а люди самі себе не встидають ся! Сумно! Духовенство повинно впливати на нарід і викорінювати ті забубони. Однак правда, я забуваю: сеж люди замотили чені кацапшиною.

Як темним є нарід на Лемківщині, най послужить ще отсей випадок. В селі Прусіку, сянїцького повіта, заслабла жінка. Своєки замість іслати до міста по лікаря і єго порадити ся, вислали до Сянока фіру по... картярку. Мав ся розуміти, що картярка викладаючи з карт хід слабости хорої, туманить людей, які зачувши про приїзд знахорки, ідуть до неї за порадою як жиди до рабіна. Така пані знахорка дре за ради по кілько риньских у людей, за що хорий був би в можности спровадити лікаря. Ось инший примір: Захоріла таки в тім самім селі жінка. Люди нарідли свого таки сільського лікаря. От який то він і зладив лік на запаленє легких: Потовк чіснок і мило, змішав з оцтом і дав хорій випити. Замість виздоровіти, хора до кількох днів перенесла ся на цмянтар. — *В.*

— **Успіхи вшехпольської політики.** Вшехпольяки всюда однакові і всюда однаково з ними поведуть ся. Загально звісно, що нема демонстрацій у Львові, при якій не вибито би шиб у вшехпольскім Slow-i. Курітїбска „Gazeta polska w Brazylji“ стоїть також на вшехпольській програмі і, як сама доносить, вибито їй недавно 34 шиб у вікнах.

— **Еміграція з Галичини.** Краківська дирекція поліції обчислила, що в 1905. році переїхало через Краків до Америки з Галичини 55.000 осіб, з того до Аргентини і Канади 8.000, а до Німеччини на зарібки 59.000 осіб.

— **Крадіж тютюну в Винниках.** Робітники винницької фабрики тютюну грозять страйком, если суд не увільнить арештованого веркмайстра Мавєського підозрюного о участь в крадіжці. Доносять, що в Кракові і Заболотіві арештовано по кількох робітників, котрі давніше працювали в фабриці тютюну в Винниках і мали допускати ся крадіжці тютюну.

— **Ватикан і Квірінчал.** Днівник „Giornale di Italia“ і париский Figaro доносять, що в сих днях навязано відносини між Апостольською Століцею а італійским правительством в справі оплати коштів репрезентації монаших місій на Сході. Договір підписали кардинал Респіджі і два італійські високі урядники. Ся подія має велике значінє при оцінюваню відносини межі Ватиканом а Квірінчалом. По конфіскації церковних дібр в Італії, правительство порішило виплачувати Ватиканові по 400 000 лірів річно, але від 1873. р. виплата не відбувала ся. Тепер буде платати італійске правительство по 105.000 лірів на католицкі місія. Про зближенє Квірінчалу до Ватикану сьвідчить обставина, що королева Маргарета і князі з Сабавдского роду зложили пані Пієри Х желаня з нагоди Нового року.

— **Київ бавить ся,** немов би щастя рай царив в тім місті, немов би мирний спокій володів на доокружній Україні, немов би в російскім царстві не текли потоки крови. Цілі сторони російских часописий заповнені оповістками про різні предствалєня і видовища в театрах, цирках і кольосеях. Грають там чотири російскі трупи в театрах: «Соловєв», «Общества грамотности», «Городскім» і «Бергоньє». В Шато де флер відбувають ся редути, в цирку Нірро-palace і в звірнинім цирку Чепурковской заводіжезо на сьвята величаві програми, в кольосею «Олимп» і Електро-театрі продукують ся різні дурєсєвіти, про численні панорами вже й не згадувати. І хтож подумав би читаючи те все, що над Кїївом висить стан облоги?

— **Фальшива асигната на 20.000 К.** В краківім Банку у Львові виплатив оноді касиєр п. Нартовский 20.000 К на підроблену асигнату і аж по пів години доглянув свою похибку. Асигната була так зручно підроблена, що касиєр не міг сумнівати ся про її правдивість. На асигнаті відбито печатку дотичного бюра, підписи двох урядників були зовсім подібні до оригінальних, а число асигнати згоджувало ся з бїжучими числами, як також число ліквідаційної книги. Підробити таку асигнату міг лише чоловік, добре ознакомлений з тим відділом банку і взагалі з рахунковостию. Того дня, коли касиєр виплатив ту асигнату, був при касі великий натовп і тому касиєр не може пригадати собі, хто приніс ту асигнату, знає лише, що се був молодий, прилично одітий панок. Слідство веде а рамени поліції радник Крайнер.

— **Америка для Американців.** З німецького панцирника «Пантера», який прибув недавно до Ітангї в полудневій Бразилії, утік один матроз. Капітан панцирника довго не роздумуючи, вислав до міста відділ залози, котрий перешукав кілько готелів і всі заулки та вікниці спїймав

утікача. Коли вість про те безправство дійшла до Ріо де Жанеро, вислано в погоню за „Пантерою“ три бразильські панцирні кораблі. В тій справі президент Спол. Держав Рузвелт зажадав точного звіту, аби запротестувати проти влаженя чужинців на вільну американську землю.

Посмертні оповістки.

— Роман Сембратович, звісний публіцист і редактор „Ruthenische Revue“, упокоївся по довгій грудній недужі в понеділок вночі у Відні. В покійнім втратала Русь свідомого і щирого робітника, котрий з молодечим запалом працював пером в хосен свого рідного народа, розносячи вісти про Русь-Україну між чужинцями. Покійник, заки став редактором „Ruth. Revue“, поміщував свої простори і річеві статі про рускі справи в німецьких і французьких часописях, а і пізнійше де занехав сего обовязку, інформувати заграницю газетними статями про історію нашого народа. В. с. п.

Телеграми

з дня 10 січня 1906.

Відень. Оподі відбула ся кабінетова рада, в якій взяли участь всі міністри крім хорого д-ра Пентака.

Берлин. З Риги наспіла вість, що ген. Орлова, висланого до Курляндії до здавленя революції, обступили повстанці. Близших вісток нема.

Будапешт. Бар. Феєрварі і міністер торговлі Вереш та дотичні референти виїхали до Відня на дальші наради в справі торговельних договорів.

Льондон. Король підписав декрет, яким розв'язує парлаємент і заряджує нові вибори.

Льондон. З Одеси доносять, що залоги всіх торговельних кораблів на Чорнім морі застрайкували, аби не перевозити війська до Кавказу, котрий находить ся в руках революціоністів. Севастополь є зовсім відтятий від моря.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроєнтовани на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для оцадження коштів послідки можна присилати гроші чеками Шадницької поштової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виводження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2 річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позички вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкві, бурсі, школі і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Удлі членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучим:	81.968 К.

Лев Лопатинський.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1 акті, опрацьована після німецького.

Ціна 40 сот.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

вишлячує без потручення провізії або конгтів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Мутки і паперці **СОКІЛ** можна набувати в „Сонільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Colosseum
в пасажі Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 15. січня 1906.
Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і ряди крісла можна їхати даром на представлення омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденьської Каварії.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К. „раритас“ медоборів по 6 К. 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клгр. 2 К. Від руского замовлення даю 20 сот. на будову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани 177(1-?) почта в місци.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморських земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ** повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
10:05	з Коломні, Жидачева, Потутор, Керезмезе	11:10	до Бєлаці, Сокала, Любачева
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова,
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грп малова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломні, Жидачева,
3:45	з Стрия	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Бєлаці, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новосєляці	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемішля Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івани пустого, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Івани п., Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з двірця „Підзамче“
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івани пустого, Скали, Гусятина, Гримальова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івани п., Скали, Гусятина	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різнисть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і всілякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманна ч. 9.